

Ιερά Σύνοδος Ελλάδος

Αθήνα, 9 Σεπτεμβρίου 2025

Γεωργία Αναστασίου

*Ειδικευόμενη Ιατρός Εσωτερικής Παθολογίας, Πανεπιστημιακό Γενικό
Νοσοκομείο Ιωαννίνων, Ελλάδα*

*Υποψήφια διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα,
Ελλάδα*

Research Fellow, Mantzoros Lab, BIDMC, Harvard Medical School, MA, USA

Μακαριώτατε Πάτερ και Δέσποτα,

Σεβασμιώτατοι Αρχιερείς,

Αιδεσιμολογιώτατε Πατέρα Εμμανουήλ,

Σεβαστοί Πατέρες, αγαπητοί συνυπότροφοι, Κυρίες, και Κυρίοι,

Είναι ιδιαίτερη τιμή και χαρά για μένα να βρίσκομαι σήμερα εδώ εκπροσωπώντας όλους τους υποτρόφους για να ευχαριστήσω πρωτίστως τον Μακαριώτατο και μέσω του Μακαριωτάτου όλη την Εκκλησία της Ελλάδος για την ευκαιρία που μου έδωσε και που μας έδωσαν, να σπουδάσω με την βοήθεια της υποτροφίας της Εκκλησίας. Η υποτροφία αυτή υπήρξε καθοριστική εμπειρία που με διαμόρφωσε τόσο ως ιατρό όσο και ως άνθρωπο.

Αφήνοντας, φεύγοντας από την Ελλάδα, όλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η κοινωνία μας και κυρίως οι νέοι άνθρωποι, τον κλυδωνισμό των αξιών, των ηθών, της ουσίας, αυτά που πλέον ζούμε κάθε μέρα, ήταν μια αποκάλυψη για μένα το ότι βρέθηκα στη Βοστώνη, στο επιστημονικό περιβάλλον του ανωτάτου επιπέδου του Χάρβαρντ, εγνωσμένης της αξίας του Πανεπιστημίου παγκοσμίως και της αξίας του Καθηγητού Χρήστου Μαντζώρου, του κορυφαίου κατά την γνώμη των νέων ιατρών της γενιάς μου σήμερα Έλληνα καθηγητή. Ήδη από τα φοιτητικά μου χρόνια είχα εντοπίσει το έργο του καθηγητού και προσπαθούσα να τον προσεγγίσω μέσω των καθηγητών μου στην Ελλάδα. Τώρα μου δόθηκε αυτή η ευκαιρία ζωής με την δική σας έμπρακτη συμπαράσταση, με τη σύσταση των καθηγητών μου από την Ελλάδα καθώς και την αποδοχή του αιτήματος εκ μέρους του καθηγητού κ. Χρήστου Μαντζώρου.

Η εκπαίδευση στην κλινική και το εργαστήριο αλλά κυρίως η αλληλεπίδραση και το *mentoring* του ανθρώπου αυτού με γύρισε στην πατρίδα μας άλλον άνθρωπο, όπως συχνά μου λένε συνάδελφοί μου και η οικογένειά μου. Με επιστημονική και ανθρωπιστική προσωπική εξέλιξη, περισσότερη γνώση, επιστημονικές δεξιότητες,, καλύτερη κρίση και παρατήρηση, αλλά και πιο ήρεμη, πιο γαλήνια από ότι ήμουν, διαφορετική, να αναζητώ την πραγματική ουσία, τις αξίες, την αλήθεια, το φως - το φως εκείνο που μοιάζει με τη φλεγόμενη βάτο - και να απομυθοποιώ βλέποντας με θλίψη αναδεικνυόμενες από τα σύγχρονα μέσα δικτύωσης εξωραϊσμένες, δήθεν άψογες σε όλα τα επίπεδα, υλιστικές πραγματικότητες και αναξιοκρατικές αριστείες.

Όπως έγραφε ο Αντισθένης: *Ἀρχὴ σοφίας, ἡ τῶν ὀνομάτων ἐπίσκεψις.*

Επιτρέψτε μου να σας πω δύο λόγια πρώτα από όλα για την επιστήμη. Εκεί ο Καθηγητής δεν σε αντιμετωπίζει αφ' υψηλού από καθέδρας, ούτε είναι απέναντι ως εξεταστής και κριτής, ο Καθηγητής ήταν και είναι δίπλα μας, δίπλα σε μένα, στον άνθρωπο, είναι δίπλα στο φοιτητή από την πρώτη στιγμή προσπαθώντας να δει, όσον αφορά την επιστήμη που σπουδάξει ο φοιτητής, σε ποιο επίπεδο, και πώς βήμα -βήμα θα τον κάνει καλύτερο. Έμαθα ιατρική, έμαθα να κάνω έρευνα στην κλινική και το εργαστήριο, να γράφω επιστημονικές εργασίες τις οποίες δημοσιεύσαμε σε υψηλού επιπέδου περιοδικά, και συνεχίζουμε. Αλλά η έρευνα στο Χάρβαρντ με τον Καθηγητή δεν ήταν απλώς επιστημονική. Ήταν και βαθιά υπαρξιακή, και δεν ήταν μόνο στις ώρες εργασίας, συνεχιζόταν και την Κυριακή στην Εκκλησία πού πηγαίναμε όχι μόνο εγώ αλλά και οι άλλοι ειδικευόμενοι και φοιτητές και καθόμασταν μετά, στην ώρα του καφέ στο ενοριακό κέντρο, και κάναμε πολύ ωραίες συζητήσεις για θεολογικά θέματα όσον αφορά τη λειτουργία ή τη ζωή της Εκκλησίας. Στη συνέχεια, κάναμε συζητήσεις δίπλα στα κτίρια του Χάρβαρντ, κατά μήκος του ποταμού Τσαρλς, τις οποίες στην αρχή τόσο εγώ όσο κι οι υπόλοιποι φοιτητές δεν καταλαβαίναμε πλήρως, αλλά νιώθαμε σίγουρα σαν «τα παιδιά της Γαλιλαίας που μαζί Του περπατούσαν στις ακρογιαλιές», το γνωρίζετε εσείς το τραγούδι αυτό. Και άφησα και εγώ τις παλιές βάρκες και τα δίκτυα στις ακρογιαλιές και επέστρεψα άνθρωπος άλλος, νέος, όπως μου λένε οι συνάδελφοι στο πανεπιστήμιο και οι δικοί μου στο σπίτι, στην Ελλάδα. Ο Καθηγητής μας μιλούσε με μια άλλη ασυνήθιστα απλή και πρακτική γλώσσα «για την τρανή Του την αλήθεια» και αισθανόμασταν σαν να είχαμε μεταφερθεί, σαν να ζούσαμε μέσα στην ιστορία πέρα από το ξύλινο, το σκουριασμένο, το ψυχρό τυποποιημένο ηθικιστικό τρόπο. Μας μιλούσε απλά και παραστατικά για να καταλάβουμε για την φιλοσοφία και τη ζωή της εκκλησίας μας και του καθενός μας ξεχωριστά, εννοώντας ως

φιλοσοφία μας τη πίστη μας. Μιλούσε για το φως το αληθινό και την αγία σοφία αυτού του κόσμου, το φως το αληθινό που θα μπορούσε να μας δείξει ένα άλλο φως προσέγγισης της πραγματικότητας πέρα από το φως της επιστήμης, εκείνο το φως που σε αλλάζει ως άνθρωπο και έρχεται στον κόσμο για να φωτίσει κάθε έναν άνθρωπο και όλους μαζί. Μετά από χρόνο καταλαβαίνεις ότι έχει αναπτυχθεί αυτή η ορολογία, σε ένα περιβάλλον ξένο για μας, για να είναι πιο δεκτική και από εμάς και από τους ξένους ως φιλοσοφία, ως ζωή, ως αγία σοφία, και ως φως αληθινό. Στην ουσία σε προχωράει μπροστά ο καθηγητής με την επιστήμη και παράλληλα σε προχωράει προς τα πάνω προς το φως. Είναι η αγία σοφία του κόσμου αυτού, η Παναγία μας ως μεσίτρια που σε τραβά σε ένα φωτεινό όμορφο κόσμο του «κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν». Οραματίζεσαι μια εικόνα της Βρεφοκρατούσας να σε τραβάει προς τα πάνω κι αυτό σιγά σιγά γίνεται ζωή και πράξη.

Εκεί δεν γινόταν μόνον ιατρική. Μιλούσαμε για τον Καποδίστρια, για τους τρεις Ιεράρχες, γινόταν συνομιλία για την πνευματικότητα, για τη συνεχή βελτίωση όχι απλά ως *continuous quality improvement* όπως λένουν οι Αμερικάνοι αλλά και για «την τῶν τελείων ἀτέλεστο τελειότητα» όπως το έγραφε ο Γρηγόριος Νύσσης, μια συνάρτηση που τείνει στο άπειρο. Εκεί το έμαθα κι αυτό. Αυτά δεν ήταν μόνο λόγια, ήτανε και πράξη. Ενστερνίστηκα την αξία της αέναης αναζήτησης του βέλτιστου, όχι μόνο στην καθημερινή ιατρική πράξη, αλλά και στην έρευνα, στις ανθρώπινες σχέσεις, και στη ζωή ολάκερη.

Ένας άνθρωπος που οι Αμερικάνοι τον αμοιβούν με εκατομμύρια μπορεί να ταξιδεύει παντού να κάνει ότι θέλει. Πολλές φορές έλεγα στον Καθηγητή «γιατί κάθεστε μαζί μας τα Σαββατοκύριακα; Θα μπορούσατε να ταξιδέψετε όπου θέλετε, να απολαύσετε την ζωή σας». Ζει ασκητικά και δεν είναι του

φαίνεσθαι, είναι δίπλα στον άνθρωπο για να πλάσει τον συνάνθρωπο, μυαλό, καρδιά και ψυχή. Ποτέ δε ζητά από τους άλλους κάτι που μπορεί να κάνει ο ίδιος. Το μεγάλο λάθος είναι να νομίζεις ότι ο άλλος σε έχει ανάγκη και εσύ όχι. Χωρίς τους άλλους όμως, δεν έχουμε καμία υπόσταση. Και αυτό μας έμαθε ο Καθηγητής, να είμαστε μια ομάδα, μια μακεδονική φάλαγγα στην υπηρεσία των συνανθρώπων μας, όχι για κυριαρχία, αλλά για διακονία. Άνθρωπος με σπάνια καθαρότητα καρδιάς, που ζει λιτά και απλά, διακρίνεται για το ήθος, την εντιμότητα και την υπευθυνότητά του. Εκεί στην πράξη τα έμαθα. Και η γνώση αυτή θα είναι γνώμονας εφαρμογής και πράξης και στη δική μου ζωή.

Και για να σας πω δύο ενδιαφέροντα παραδείγματα εμπειριών μου. Πήγε στην Κωνσταντινούπολη, έγινε Επίτιμος Καθηγητής, του έδωσαν επιστολές ευχαριστήριες οι υπουργοί τους, προσκύνησε στο Πατριαρχείο, είδε την Πόλη συνοδεία συναδέλφων καθηγητών Τούρκων και στο τέλος του τριημέρου διανυκτέρευσε κουρασμένος στην Θεσσαλονίκη. Το επόμενο πρωί, πήγαμε με το σύζυγό μου να τον πάρουμε για να έρθουμε στα Γιάννενα για την Επιτιμοποίηση του κι εκεί. Φτάνοντας στα Γιάννενα, μας κάλεσαν οι πρυτανικές αρχές για μεσημεριανό φαγητό αλλά ο καθηγητής είπε ευγενικά «όχι, θα περάσουμε πρώτα να προσκυνήσουμε στη Ιερά Μονή της Μολυβδοσκεπάστης». Αυτό είναι πιο σημαντικό. Και κατόπιν οι τελετές. Άλλωστε «οὐκ ἔπ' ἄρτω μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος». “Φάγαμε το πρωί, θα φάμε το βράδυ”. Στα Ιωάννινα έγινε η τελετή, τελειώσαμε, μα ο καθηγητής δεν έφευγε, ήθελε να δει τους φοιτητές, να τους διδάξει, να αλληλεπιδράσει κι άλλο μαζί τους. Οι πρυτανικές Αρχές ως εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου καρτερικά στέκονταν στην πόρτα και έκαναν νοήματα περιμένοντας τον Καθηγητή για να του προσφέρουν ξενάγηση αλλά οι φοιτητές δεν ήθελαν να φύγουν μετά από τρίωρη διδασκαλία. Ακολούθως πήγαμε 3 μέρες στη Θεσσαλονίκη, που με δικά του έξοδα διέμεινε, έδωσε ομιλίες σε συνέδριο

4000 φοιτητών, μετά στο παιδιατρικό, το φαρμακευτικό, συνέδριο συνάντησε τους πρυτάνεις, τους καθηγητές, και κατόπιν ήρθε εδώ, στην Αθήνα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών όπου τον περίμεναν καθηγητές και ο Αμερικανός πρέσβης.

Ακολουθως, πέρασε τη Μεγάλη Εβδομάδα και την ημέρα του Πάσχα με την μητέρα του στο Ναύπλιο και κατόπιν πήγε στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης να μιλήσει με τους πλούσιους Αμερικανούς για τις επενδύσεις, τα χρήματα, με τους ισχυρούς της γης και τους δυνατούς της Αμερικής για την ανάπτυξη. Αμέσως λίγες μέρες μετά θα πήγαινε σε ένα μεγάλο συνέδριο όπου 10.000 ιατροί από όλο τον κόσμο θα τον τιμούσαν με το μεγαλύτερο βραβείο, το Outstanding Scholarly Physician Award. Μας εξέπληξε όλους, και τα παιδιά που ήταν εκεί, και μένα που το έβλεπα από απόσταση, όταν αντί να σηκωθεί και με έπαρση στο βήμα να πει «Εγώ είμαι» και να πάρει το βραβείο, ξεκίνησε λέγοντας «εν ταπεινώσει αποδέχομαι αυτό το βραβείο γιατί οφείλω στους καθηγητές μου στο Χάρβαρντ που με δίδαξαν, οφείλω στους intellectual giants που μου έδειξαν πως να τελειοποιήσω τη σκέψη μου». Κατόπιν είπε «θα ήθελα να ευχαριστήσω πρωτίστως όμως την Σοφία και το Φως αυτού του κόσμου που με φώτισαν να δώσω όλη μου την ύπαρξη στη υπηρεσία του συνανθρώπου μας κι που ακόμα φωτίζουν τη σκέψη μου, θερμαίνουν την καρδιά μου, και κινούν τα χέρια μου προς εργασία των εντολών Του». Ποιός καθηγητής το λέει αυτό σήμερα σε 10.000 γιατρούς και επιστήμονες από όλα τα κράτη του κόσμου; Παύση στο κοινό πριν σηκωθούν όλοι και ξεσπάσουν σε ένα εγκάρδιο χειροκρότημα. Εκεί δεν υπήρχε ορθόδοξος, καθολικός, προτεστάντης, ή άθεος, ήταν όλοι « θεούμενοι». Μας θύμισε τον Μεγάλο Βασίλειο, επιστήμονα, θεολόγο, αρχιεπίσκοπο που έλεγε: «Τί δέ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες;»

Κατά το πρόσφατο ταξίδι του στη βόρειο Ελλάδα, εγώ ακολουθούσα κατά πόδας. Κάποια στιγμή μας είχε μαζέψει όλους μαζί μέσα σε όλο αυτό τον κυκεώνα των δραστηριοτήτων που δεν είχαμε δευτερόλεπτο 6 - 7 νέους γιατρούς - επίκουρους καθηγητές και βοηθούς στο λόμπυ του ξενοδοχείου στη Θεσσαλονίκη. Εκείθε κάλεσε και έναν Ιερέα Καθηγητή Πανεπιστημίου, εσείς θα τον γνωρίζετε, πολυγραφώτατος θεολόγος και φιλόσοφος. Δεν λέγω για λόγους εμπιστευτικότητας το όνομα. Ακόμη και μέσα στον στρόβιλο τόσων δραστηριοτήτων και ανθρώπων, δεν χάνεται η εστίαση στον συγκεκριμένο άνθρωπο, τον ξεχωριστό, με τις ανάγκες του. Μας είπε, “αυτός ο άνθρωπος έχει ένα θέμα και πρέπει να τον βοηθήσουμε γιατί δεν έχει πολλούς όπως αυτόν η εκκλησία μας”. Και όταν έφτασε αυτός ο άνθρωπος είπε «καλά εδώ θα με εξετάσετε;» Τον κοίταξε ο καθηγητής και του λέει όχι, εδώ θα μας πληρώσετε. Ο ιερέας απάντησε «θα σας πληρώσω;» «θα μας πληρώσετε με την εμπειρία σας μιλώντας μας για τον πατέρα Πορφύριο, μιλώντας στους νέους γιατρούς για τα βιβλία σας και θα σας δούμε στο πανεπιστημιακό νοσοκομείο στα Γιάννενα. Εγώ θα είμαι εκεί όταν επισκεφθείς το Χρήστο -έναν επίκουρο καθηγητή- και την Γεωργία – εμένα- για την εξέταση». Και ήταν εκεί με μοναδικό τρόπο.

Αυτός ο άνθρωπος λοιπόν είναι το παράδειγμά μου. Παρ’ όλα αυτά τα μεγάλα, ο ίδιος είναι ένας άνθρωπος που μέσα στην πυκνά δομημένη επίσκεψή του στην Ελλάδα, βρήκε τον χρόνο για επαφή με τον άνθρωπο. Ήρθε επίσκεψη στο σπίτι μου, το πατρικό, μίλησε με τους δικούς μου, που είναι άνθρωποι απλοί, εργάτης ήταν ο πατέρας μου, Ελληνίδα, παραδοσιακή μάνα, νοικοκυρά η μητέρα μου και με την αδελφή μου. Αφανείς ήρωες, με ταπεινό κι αθόρυβο καθημερινό αγώνα για τη στήριξη της οικογένειας. Και όμως τα βρήκαν. Αληθινά. Γιατί υπήρχε η αγάπη Του που ξεκούραζε από τους μόχθους

και τους πόνους μιας ζωής την μάνα μου που του είπε τους αγώνες της. Έγινε εκείνη την ώρα Εκκλησία το σπίτι μας.

Έτσι θέλω κι εγώ να γίνω. Μου δώσατε αυτή τη δυνατότητα να σπουδάσω όχι μόνον ιατρική και έρευνα επιστημονική αλλά και φιλοσοφία και στάση ζωής. Δεν ξέρω πόσο μακριά θα φτάσω ή αν θα γίνω έστω και κατά ελάχιστον σαν κι αυτόν είτε ως γιατρός είτε ως άνθρωπος. Άρχισα όμως να καταλαβαίνω περισσότερα. Άρχισα να κατανοώ περισσότερο τα μηνύματα της εκκλησίας μας γιατί τα είδα στον άνθρωπο και όχι στο χαρτί, όχι στο βιβλίο. Τα είδα στο παράδειγμά μου και στο πρότυπό μου. Όπως έλεγε ο Σωκράτης «η γνώση δεν μεταδίδεται ως εγχειρίδιο, αλλά ως σπίθα φωτός». Θα ήθελα αύριο και εγώ έτσι να είμαι. Και στην επιστήμη αλλά και ως άνθρωπος. Με τους απλούς, απλός, με τους υπουργούς, υπουργός, με τους πλούσιους *τη πτωχεία τα πλούσια* και στις βραβεύσεις, *τη ταπεινώσει τα υψηλά*. Να μπορώ να τα καταφέρνω όλα. Αλλά όλα στην υπηρεσία του συνανθρώπου υπό το φως του φωτός του αληθινού και της αγίας Του σοφίας, όπως λέει ο Καθηγητής. Εσείς καταλαβαίνετε.

Και αν μου επιτρέπετε να μοιραστώ μαζί σας πιο προσωπικά βιώματα, άρχισα να βλέπω πράγματα που μόνο στα βιβλία τα διάβαζα. Αυτές όλες τις εμπειρίες της ιατρικής επιστήμης αλλά και της φιλοσοφίας και της ζωής μας ως εκκλησία, δε ξέρω αν θα είχα τη δυνατότητα να τις φανταστώ, όχι να τις ζήσω. Τώρα όμως που τις έζησα με την δική σας υποστήριξη, είμαι άλλος άνθρωπος: αλλιώς θα υπηρετήσω την Εκκλησία μας, αλλιώς τους ασθενείς μου, αλλιώς την επιστήμη και χωρίς αυτήν την ευκαιρία που μου δώσατε Μακαριώτατε και Άγιοι Συνοδικοί, ούτε στο όνειρό μου δε θα τα είχα δει αυτά!

Δύσκολα τα λόγια για να ανέβω στο ύψος αλλά και να εισχωρήσω στο βάθος του Καθηγητή Παθολογίας- Ενδοκρινολογίας κ. Χρήστου Μαντζώρου.

Μα θα πω μόνο δύο «Δώρο Θεού», «Δώρο Θεού». Δώρο Θεού στην κοινωνία μας που πορεύεται σε μια εποχή, όπου η έμπρακτη πίστη θεωρείται ή άπιαστο όνειρο ή κατακριτέα ιδιότητα. Η εκπληκτική μορφή του, η ιερή μεγαλοσύνη του, προκαλεί θαυμασμό αλλά και μια θεϊκή παρηγοριά. Θέλω να γίνω σαν αυτό το πρότυπό μου. Δε ξέρω αν θα έχω ποτέ την ολοκληρωτική αφιέρωση που έχει ο Καθηγητής. Θα αποκτήσω Θεού θέλοντος, οικογένεια, παιδιά αλλά πάντα θα βλέπω τα πράγματα με άλλη όψη, όχι με την όψη της έπαρσης, της επιφάνειας, του ναρκισσισμού, του κενού της επιδειξιμανίας.

Η αξία έχει απλότητα. Η αξία μπορεί να μιλήσει με το μικρό άνθρωπο, με το μεσαίο άνθρωπο, με το μεγάλο άνθρωπο. Η αξία μπορεί να αλλάξει τον κόσμο! Όχι μόνο βλέποντας ασθενείς αλλά δημιουργώντας καινούργια διαγνωστικά, καινούρια φάρμακα αλλά κυρίως σμιλεύοντας τις καρδιές των ανθρώπων, και πλάθοντας το μυαλό τους. Πιστεύω και νιώθω ότι η υπερατλαντική αυτή ευλογία που έζησα και ζω είναι φωτεινή και μέρος μιας αποστολής. Κι επειδή έχω συνεχή επικοινωνία με τον Καθηγητή, την οποία εύχομαι να έχω την τύχη να έχω για πάντα, είμαι πλέον μέρος μιας πνευματικής οικογένειας κάποιων πιστών ανθρώπων και δυνατών επιστημόνων που εκλέγονται με την βοήθεια του Καθηγητή ένας-ένας σε διάφορα πανεπιστήμια επίκουροι καθηγητές ή προάγονται σε τακτικούς καθηγητές όπως ο πρώτος βοηθός του Καθηγητού, ο κ. Τσιόδρας που όλοι γνωρίσαμε για την επιστημοσύνη και την ανθρωπιά του σε δύσκολες στιγμές.

Θα ήθελα να είμαι για πάντα ενεργό μέρος αυτού του δικτύου στην Ελλάδα, του δικτύου που θα προσπαθεί να ανατάσσει αθόρυβα αλλά αποτελεσματικά με την βοήθεια του Θεού τον κόσμο μας και θα κάνει την διαφορά συνδέοντας την παράδοση μας με το παρόν και την αιωνιότητα μέσα σε ένα κόσμο που όλα καταρρέουν.

Μακαριώτατε σας ευχαριστώ και πάλι για μια εμπειρία ζωής ! Όχι απλώς για την υποτροφία. Για την πίστη σας σε μας. Για την Εκκλησία που αγκαλιάζει, ενθαρρύνει, εμπνέει. Που δεν είναι απλώς τόπος προσευχής, αλλά κιβωτός ελπίδας, φάρος κι οξυγόνο για μας, τα παιδιά της, πυξίδα προς το φως. Μαζί με τις δικές μου, επιτρέψτε μου να υποβάλω και εκ μέρους όλων των συνυποτρόφων, θερμότερες ευχαριστίες, για την πολύτιμη στήριξη και βοήθεια που μας παρέχετε.

Δεσμεύομαι, λοιπόν, να βάλω τα δυνατά μου για να ανταποκριθώ στην φωτεινή αυτή αποστολή, δίπλα στο συνάνθρωπό μου με αγάπη, αγώνα, επιμονή και υπομονή! Εάν κάποια στιγμή είχαμε, κάποιοι από εμάς, αμφιβολίες λόγω της ταπεινής καταγωγής της οικογένειάς μας, μας θύμιζε ο Καθηγητής, ότι η αποστολή μας είναι υπό την σκεπή του Αρχηγού της πίστεως μας, του Πατέρα όλων μας.

Αυτό που μας λέγει και με έμαθε ο Καθηγητής μου είναι:

«Γιατί να ρέψουμε άδικα σε άγονες, στείρες στράτες,
Άχαροι, ανόρεχτοι, πικροί στεγνοί σκυφτοί διαβάτες,
Αφού μπροστά μας η άχραντη και άπειρη Αρχή των όντων
Ανοίγει κύκλους φωτεινούς καινούργιων οριζόντων ;
Πόνος και πόθος και παλμός και αγώνας μας
Το αύριο να πλάσουμε καλύτερο απ' το χτες !»

Είθε ο Θεός να με αξιώσει να φανώ αντάξια αυτής της εμπιστοσύνης και αυτής της αποστολής !

Μετά σεβασμού κι ευγνωμοσύνης,

Σας ευχαριστώ, σας ευχαριστούμε πάρα πολύ!